

Komplexní rozbor činnosti oborů amatérské divadlo (čínoherní, malé jevištní formy, divadlo pro děti a mládež), dětské divadlo a dramatická výchova za rok 1989

I. Akce Festivalu ZUČ

1. Krajská soutěžní přehlídka vyspělých amatérských divadelních souborů – XIII. ročník

1. část – XIII. Wintrův Rakovník 3.–5. a 9.–12. 3. 1989

Hl. garant: SKKS, hl. organizátor: OKS Rakovník, spolupořadatelé: SKV SČDO, OK ONV, OOR, OV SDR, OV SČSP, OKS, MěNV a MěKS Rakovník
8 souborů – 10 inscenací (z toho 1 nesoutěžně) 135 účinkujících – 1.800 návštěvníků

2. část – XXII. Středočeské divadelní hry v Nymburce 15.–18. 3. 1989

Hl. garant: SKKS, hl. organizátor: DK ROH železničářů Nymburk, spolupořadatelé: SKV SČDO, OK ONV, OOR, OKS a MěNV Nymburk
4 soubory – 4 inscenace (z toho 1 nesoutěžně) 55 účinkujících – 600 návštěvníků

Do soutěžní části Jiráskova Hronova (JH) postoupil: DS Rakovník (Vl. Páral, E. Schorm – Profesionální žena), dále na JH postoupily: Divadlo AHA! Lysá n. L. (T. Roževicz – Stará žena vysedává) a Scéna Kralupy n. Vlt. (G. Zapolská – Šťěstí je dřina, drahoušku – Trumf).

- Dramaturgie byla velice pestrá jak a hlediska zastoupení jednotlivých dramatik (4x česká současná, 2x současná NDR, po jednom titulu z čes. klasiky, současné polské dramatiky, polské klasiky, současné brazilské dramatiky a původní autorské práce), tak z hlediska druhů a žánrů (zastoupeny komediální i vážné žánry, čínoherní divadlo, loutkové div., komorní hry i hry s větším obsazením, autorské div. založené na improvizaci). Nechyběly dramaturgicky pozoruhodné tituly (Rożewicz, Páral, Zapolská, Gassauer). Celkově přehlídka přinesla pozitivní výsledky z hlediska dramaturgického, rozmanitosti druhové a žánrové, ale i z hlediska inscenačních výsledků vyzněla lépe než její dva předchozí ročníky.
- Organizační zajištění bylo v obou pořadatelských místech na úrovni. Doporučuji zachovat ve stávajícím rozsahu. Pro další ročník by bylo dobré změnit přežitý způsob hodnocení odborné poroty (namísto obligátního hodnocení a rozboru realizovat formou otevřené diskuse členů hrajících i nehrajících souborů, účastníků vzdělávacích akcí a poroty; oficiální názory poroty tlumočit až souhrně v závěru přehlídky).

2. Krajská přehlídka dětských divadelních a loutkářských soubor

Mnichovo Hradiště 7.–3. 4. 1989

Hl. garant: SKKS, hl. organizátor: OKS Mladá Boleslav, spoluorganizátor: KDPM Praha, ODPM Ml. Boleslav, SKP LIAZ Mnichovo Hradiště.

7 souborů – 7 inscenací

105 účinkujících a diváků zároveň – 22 účastníků semináře

Na KDL, národní přehlídce dětských divadelních a loutkářských souborů, postoupily dětské divadelní soubory (DDS): LŠU a KD Mělník (J. Werich, J. Lhotská – Královna Koloběžka) a Saturnin ZŠ Slapy (M. Mašatová – Modré království). Představení mělnických bylo vybráno i na JH. Na obou přehlídkách triumfovalo.

- Pozitivním rysem přehlídky byla u všech zúčastněných souborů adekvátní volba textových předloh a témat. Vedle toho, s výjimkou kladenského a slánského souboru, i uplatněné metody práce dětských divadelních kolektivů, ve většině případů i inscenační postupy a prostředky, jimiž byly jednotlivé předlohy a v nich obsažená témata jevištně ztvárněny.
- Přehlídka byla souběžně i dílnou pro vedoucí DDS s touto programovou skladbou:
 - praktický seminář, který volně navazoval na listopadovou dílnu dětského divadla, byl tematicky zaměřen na jeden z dalších stavebních kamenů režijní práce – na významové akcenty;
 - zhlédnutí představení;
 - analýza představení;
 - zobecnění poznatků a zkušeností.

Lektory byli: Milan Schejbal, Jaroslav Kodeš a Soňa Pavelková.

- Organizace byla tradičně výborná jako na krajských dílnách, zvláště zásluhou OKS Mladá Boleslav a SKP Mnichovo Hradiště, Krajská přehlídka ve spojení s dílnou se uskutečnila poprvé, navázala po čtyřleté odmlce na byvší přehlídky, které postrádaly možnosti faktické konfrontace. Toto spojení přehlídky s dílnou se ukázalo jako velice prospěšné, doporučuji zachovat ve stávajícím rozsahu i formě.

3. Krajská soutěžní přehlídka venkovských amatérských divadelních souborů

I. část – Libice nad Cidlinou 13.–15. 4. 1989

Hl. garant: SKKS, hl. organizátor: SKZ Libice n. C., spoluorganizátor: ČV SDR a SKV SČDO Praha, OK ONV, OV SDR, OKS Nymburk, MNV Libice n. C.

3 soubory – 3 inscenace

60 účinkujících – 500 diváků

2. část – Beroun 19. 4. 1989

– Žebrák 20. 22. 4. 1989

Hl. garant: SKKS, hl. organizátor SKP Žebrák, spoluorganizátor: ČV SDR a SKV SČDO

....Praha, OK ONV a OKS Beroun, MNV Žebrák.

4 soubory – 4 inscenace – 5 představení (z toho 1 nesoutěžně)

90 účinkujících – 1.600 diváků

Na národní přehlídce vesnických a zemědělských DS do Vysokého n. Jiz. postoupil DS JZD SKP Bystřice u Benešova (L. Němec st. – Tenkrát v Mykénách).

- Dramaturgie přehlídky přinesla tituly různých textových kvalit s mírnou převahou komediálních žánrů. Vedle 2 současných českých her, 1 hry z české klasiky, 1 souč. a 1 klasické hry anglické, se v programu objevily i 2 původní autorské práce členů souborů (Husitský mariáš, Tenkrát v Mykénách), což je v oblasti venkovských DS jev pozoruhodný, svědčící o pozitivním kroku, vedoucím k vymanění se venkovských souborů z ulity obligátního repertoáru, v němž po léta převažovala česká klasika. Méně radostná je situace ve vlastní inscenační praxi, zvláště v oblasti režie a scénografie. I v tomto ročníku se projevila trvalá stagnace činnosti venkovských divadelních souborů.
- V obou pořadatelských místech byla organizace na úrovni. Výměnou jednoho z míst konání (Žebrák za Žleby, kde z technických důvodů bylo uzavřeno divadlo) se zlepšila i organizace přehlídky a nezanedbatelným přínosem byla i daleko lepší technická vybavenost v Žebráku. Doporučuji akci zachovat v stávajícím rozsahu. Jednání v původním místě přehlídky, ve Žlebech, bylo završeno rozhodnutím o navrácení přehlídky do Žleb, které o ni projevují i nadále zájem, toto navrácení bylo podmíněno tím, že bude divadlo ve Žlebech zprovozněno do 4 let, tj. tak aby po čtyřech ročnících přehlídky v Žebráku mohl být 5. ročník konán ve Žlebech. Pokud se tak nestane, nemohou si Žleby činit nárok na navrácení přehlídky.

4. **Výběr inscenací pro FEMAD** byl prováděn průběžně od ledna 1989 do června 1989. Bylo ověřeno celkem cca 80 inscenací, z nichž bylo 59 zařazeno do tzv. širšího výběru pro program FEMAD. Prostřednictvím schůzky členů výběrové komise byl vytvořen návrh programové skladby FEMAD'89. Konečná – schválená programová skladba

obsahovala 17 inscenací a 4 náhradní, výběrový klíč kromě kritérií kvality a inspirativnosti omezil volbu na ty inscenace, které nebyly zařazeny do programu Jiráskova Hronova. Výjimku tvořily pouze inscenace náhradní.

5. **FEMAD, tvůrčí dílna mladého amatérského divadla – 17. ročník**

Libice nad Cidlinou 15.–17. a 22.–24. 9. 1989

Hl. garant: MNV Libice n. C. a SKKS, hl. organizátor: SKZ Libice n. C., spoluorganizátor: OK ONV a OKS Nymburk, MěNV a KaSS Poděbrady.

14 souborů – 16 inscenací

160 účinkujících – 365 účastníků (seminaristů, členů hrajících souborů a pracovního štábu)

- Dramaturgická skladba byla velice pestrá obsahově, žánrově, i pokud jde o druhy divadla a poetiku jednotlivých souborů a metody jejich práce. Většina inscenací byla charakteristická značným autorským podílem inscenátorů na zvolené předloze, 4 inscenace byly původní autorské práce členů souborů. Z hlediska jednotlivých národních dramatik či literárních východisek k autorskému zpracování byly zastoupeny: 3 x česká pův. tvorba, 1 x slovenská pův. tvorba, 2 x česká klasika, 3 x čes. klasika v autorském zpracování, 1 x čes. současná hra v autor. zpracování, 2 x polská současná, 2 x francouzská klasika, 1 x finská klasika a 1 x arménská pohádka. Výrazně převazovaly vážné žánry nad komediálními (3:1).

Z hlediska inspirativnosti byly účastníky přijaty nejvíce inscenace souborů z Moskvy (T. Rożewicz – Kartotéka), z Trnavy (Blaho Uhlár, M. Karásek – TANAP), z Mělníka (Werich, Lhotská – Královna Koloběžka) a obě inscenace hradeckého Draku (Mlýnek z Kalevaly a Prodaná nevěsta).

V 17. ročníku FEMAD bylo přistoupeno k jinému způsobu vedení diskusí-seminářů k jednotlivým inscenacím. Diskuse byly společné a byly vedeny tentokrát především odborníky z různých společensko-vědních a uměno-vědních oborů. Diskusi moderoval Luděk Richter, v lektorském sboru byli: za filozofy PhDr. Irina Mesjankina, CSc., za sociology PhDr. Martin Matějů, za psychology střídavě PhDr. Eva Vyskočilová, CSc. a PhDr. Přemysl Maydl, CSc., za muzikology PhDr. Jaromír Černý, CSc., za výtvarné umění střídavě Michal Strejček a akad. malíř Jan Patera, za teatrology střídavě Jarmila Černíková a PhDr. Jan Borna. Diskuse byly vedeny z hlediska poznatků společenských věd a věd o umění a směřovaly k obsahové podstatě současné divadelní činnosti.

Účastníky FEMAD byl nově zvolený způsob diskusí přijat s nadšením a celá akce byla

hodnocena velice pozitivně jako ojedinělá a mimořádná ve své smyslnosti, inspirativnosti a v poučení, které přinesla.

Po stránce technicko-organizační proběhla akce díky práci domácího souboru Vojan bezvadně. Nemaý podíl na technickém zabezpečení měli členové DS Tyl z Rakovníka a členové některých pražských souborů. Nemaý podíl na celé organizaci i technickém zajištění má i SKKS. Doporučuji FEMAD zachovat v stávajícím rozsahu. Na základě schůzky odborných spolupracovníků, která se uskutečnila v lednu 1990, doporučuji další ročník FEMAD vzhledem k nejaktuálnějším potřebám amatérského divadla zaměřit na nejproblematictější oblast divadelní činnosti – na oblast divadla pro děti a mládež, a sice v co nejširším záběru možností, kterou tato oblast může poskytnout.

6. Erbenův Žebrák, krajská přehlídka divadelní klasiky, memoriál Jiřího Beneše – XXII. ročník

Žebrák 19.–22. a 26.–28. 10. 1989

Hl. garant: SKKS, hl. organizátor SKP Žebrák, spoluorganizátoré: ÚV SČDO, KOR a KV SČDO Praha, OK ONV, OKS, OOR, OV SSM, OV SDR a OV SČDO Beroun, MNV a ZV ROH TOS Žebrák.

9 souborů – 9 inscenací – 14 představení

200 účinkujících – 3.500 diváků

- V dramaturgické skladbě převažovala česká klasika (6 titulů), po jednom titulu bylo z ruské, řecké a francouzské klasiky. Žánrově byl program velice pestrý (báchorka, pohádky, komedie, satira, dramata, lidová hra, hra se zpěvy). Převažovaly vážné žánry nad zábavnými (2:1). Více jak polovina představení byla nadprůměrné úrovně, zbytek byl dobrý průměr s výjimkou podprůměrného inscenačního výsledku DS Specifik Neratovice (E. Krásnohorská – Medvěd a víla).
- Organizace tradičně výborná, včetně návštěvnosti (i při paralelně probíhajících představeních). Doporučuji zachovat v stávajícím rozsahu.

7. POPELKA, krajská soutěžní přehlídka inscenací her pro děti – XVII. ročník

Rakovník 1.–5. 11. 1989

Hl. garant: SKKS, hl. organizátor: OKS Rakovník, spoluorganizátoré: SKV SČDO Praha, OK ONV, OŠ ONV, OOR, OV SDR, OV SČSP, ODPM, MěNV a MěKS

Rakovník.

7 souborů – 7 inscenací (z toho 1 nesoutěžně)

160 účinkujících – 2.300 diváků

Cenu za nejlepší inscenaci a možnost ucházet se o účast na národní přehlídce ve Stráži pod Ralskem dostalo Malé divadlo MěKS Kolín s hrou V. Tomšovského Jak se čerti ženili.

- Dramaturgie přehlídky byla oproti minulosti vpravdě převratná. Na místo obligátní produkce české provenience, charakteristické nekvalitními dramatickými předlohami, se v dramaturgické skladbě objevila potřebná širší záběr, a to i z hlediska dosud nevyužívaných možností: 2 hry české obrozenecké dramatiky, 1 lidová hra, 2 české současné pohádky, 1 původní autorská práce člena souboru, 1 titul ze sovětské provenience. Dramaturgická vynalézavost však ve většině případů neodpovídala kvalitě vlastních inscenačních výsledků, zvláště pokud jde o režii oproštěnou od neživotných stereotypů. Ačkoliv přehlídka nezaznamenala tak výjimečný inscenační počín, jako tomu bylo v jejím předchozím ročníku, byla díky daleko většímu počtu inscenací v kraji radostným příslibem pro budoucnost.
- Organizace přehlídky byla tradičně výborná. Doporučuji zachovat v stávajícím rozsahu ve spojení se vzdělávacími akcemi na podporu kvalitativní proměny divadla pro děti a mládež.

8. Krajská dílna dětského divadla

Mnichovo Hradiště 17.–12. 11. 1989

Hl. garant: SKKS, hl. organizátor: OKS Mladá Boleslav, spoluorganizátoré: KDPM Praha, ODPM Mladá Boleslav a SKP LIAZ Mnichovo Hradiště.

7 souborů – 8 inscenací a ukázek práce

105 účinkujících a diváků zároveň – 30 seminaristů

- Dílna byla programově zaměřena na otázky režie v dětském divadle (tempo a rytmus). Lektory byli Milada Mašatová, Luděk Richter a František Zborník.
Programová skladba dílny:
 - praktický seminář;
 - zhlédnutí představení a ukázek práce (rozpracovaných inscenací);

- analýza představení a ukázek z hlediska seminárního tématu;
- zobecnění poznatků a zkušeností.

V. ročník dílny se stal opětovně významnou a zdařilou akcí na pomoc velice potřebného rozvoje dětského divadla a spolu s ním dramatické výchovy dětí. Z prací středočeských souborů zaujala nejvíce inscenace souboru Na dubu OBPM Praha-západ (Dana Bláhová – O králi Estmerovi).

- Organizace dílny byla výborná. Doporučuji zachovat v plném rozsahu i stávající strukturu programové.

II. VZDĚLÁVACÍ AKCE

9. Setkání (aktiv) středočeských amatérských divadelníků na 59. JH

Hronov, Staropadolská hospoda 6. 8. 1989

65 účastníků

- Program setkání:

1. Ohlédnutí se za divadelní sezónou 1988/89 (zpráva o realizovaných akcích a závažných problémech v amat. divadle ve Středočeském kraji) – M. Strotzer
2. Informace o plánovaných akcích pro divadelní sezónu 1989/90 – M. Strotzer
3. Dramaturgie amat. div. souborů ve Středočeském kraji – J. Černíková-Drobná
4. Informace o činnosti krajské organizace SČDO – P. Němec
5. Diskuse

- Organizace setkání byla zajištěna bez závad ve spolupráci s SKV SČDO. Setkání bylo jedinečnou příležitostí svého druhu k získání informací o celkovém dění na poli amat. divadla ve Středočeském kraji, seznámení se s dosaženými výsledky práce i s dalšími záměry a potřebou orientace činnosti amatérských div. souborů. Při setkání v r. 1989 zbylo sice více času na diskusi než v minulých letech, nicméně, bylo by pro příště dobré uvažovat o oproštění se od referátů (poskytnout základní informace v písemné podobě) a celý čas setkání věnovat tematicky členěné diskusi.

10. Nástavba kursu divadelní režie

V místech působení absolventů – průběžně.

Možnost měli všichni absolventi kursu – v r. 1989 ji využil 1.

- Jiří Janoušek (Kutná Hora) – V. Čtvrtek – Malá zlá kouzelnice (lektor Petr Janiš).
- Obsahem nástavby byla profesionální odborná pomoc při přípravě a realizaci inscenace v mateřském souboru.
- Nástavba byla koncipována na dvě divadelní sezóny 1987/88 a 1988/89 během nichž mohli absolventi kursu požádat o profesionální odb. pomoc. Lektori ji realizovali formou odborného metodického vedení absolventa při konkrétní práci na inscenaci, nástavba byla v r. 1989 ukončena.

11. Nástavba Kursu dramatické výchovy dětí

V místech působení absolventů – průběžně.

Možnost měli všichni absolventi kursu, spolu s nimi někteří vybraní pokročilí vedoucí dětských divadelních souborů. V r. 1989 ji využily 2 vedoucí souborů:

- Boh. Marková (Slapy) – M. Mašatová – Modré království (lektorka Soňa Pavelková)
- Dana Homolková (Mnich. Hradiště) – J. Radičkov - Železný kluk (lektorka J. Černíková-Drobná).
- Obsahem nástavby byla profesionální odborná pomoc a metodické vedení vedoucích DDS při konkrétní práci na inscenaci a při systematické dramatické výchově konkrétního souboru dětí.
- Nástavba byla koncipována na dvě divadelní sezóny 1987/88 a 1988/89 během nichž mohli absolventi kursu a vyzvaní vedoucí souborů požádat o profesionální odbornou pomoc. Lektori ji realizovali formou odborného metodického vedení vedoucích souborů při konkrétní práci na inscenaci či při hodinách dramatické výchovy v souboru dětí. Nástavba byla v pololetí r. 1989 ukončena.

12. Kurs LK pro vedoucí dětských divadelních kolektivů

- pohovory Praha 4. 2.
- soustředění Kralupy n.Vlt. 17.–19. 2. / 17.–19. 3. / 31. 3.–2. 4. / 12.–14. 5. / 2.–4. 6.
- soustředění Žebrák 30. 6.–7. 7. (týdenní)
- soustředění Rakovník 8.–10. 9. / 23.–15. 10. / 10.–12. 11. / 8.–10. 12.

Kurs začalo navštěvovat 28 posluchačů, po 2 semestrech jich ke konci roku 1989 pokračuje ve studiu 20.

- Obsahem kursu je systematické příprava vedoucích dětských dramatických kolektivů a učitelů LŠU.
- Kurs je organizován ve 4 semestrech, tj. ve 22 dvou a půldenních soustředěních v průběhu 2 let. S výjimkou březnového a květnového soustředění byla odd. ZUČ (M. Strotzerem) zajištěna spoluúčast na zabezpečení jednotlivých soustředění, v době dlouhodobé nemoci dr. Zaviačičové (2. pololetí) byl kurs zabezpečován zcela (s výjimkou zprostředkování výplat odměn lektorům). Týdenní soustředění bylo zajištěno komplexně (i finančně) oddělením ZUČ, dtto až na výjimku i kompletní lektorské zajištění.

13. Seminář „Současné světové divadlo“

Rakovník 3.–5. 3. 1989

35 účastníků

- Obsahové zaměření:
 - Divadelní inspirace Orientu a Afriky (lektor PhDr. Stanislav Slavický)
 - Inspirace dílem Tadeusze Kantora (lektor PhDr. Jan Hyvnar, CSc.)
- Seminář proběhl v rámci Wintrova Rakovníka, účastníci navíc zhlédli některá přehlídková představení a zúčastnili se jejich hodnocení. Celkově byl seminář hodnocen jako velice zdařilý a přínosný.

14. Seminář k problematice dětského divadla

Rakovník 28.–30. 4. 1969

25 seminaristů a 106 účinkujících

- Seminář byl zaměřen na užití hudby v práci dětského divadelního kolektivu – Orffova škola, tvorba vlastních písní dětmi (lektor Pavel Jurkovič) a na hlasovou výchovu a zpěv (lektor PhDr. Milan Holas). Součástí semináře bylo 6 představení dětských divadelních kolektivů a souborů z místa konání semináře a diskuse k jednotlivým představením, které vedl Jaroslav Provazník.
- Seminář náleží k řadě seminářů nástavbového typu. Organizačně proběhl ke spokojenosti všech účastníků. Tato řada seminářů by měla být uzavřena seminářem plánovaným na květen 1990.

15. Dramaturgický seminář

Žebrák 20.–22. 10. 1989

25 účastníků

Tematické zaměření: seznámení se novinkami z různých oblastí dramatiky a dramaturgická doporučení dosud nevyužitých možností starší dramatiky:

- dramatiky pro děti – lektorka Vlasta Krautmanová
- současné české dramatiky – lektor Milan Schejbal
- současné sovětské dramatiky – lektorka Jarmila Černíková
- starší české dramatiky – lektorka Jarmila Černíková
- současné polské dramatiky – lektor PhDr. Jan Hyvňar, CSc.
- dramatiky německých autorů – lektor Jan Vedral
- Seminář byl organizován v rámci Erbenova Žebráku. Seminaristé se zúčastnili i přehlídkových představení a besed k nim. Až na nesplněné očekávání masovější účasti režisérů, byla akce zdařilou. Doporučuji podobný typ akcí realizovat pravidelně, nejméně 1x za 2 roky. Výhodnější by bylo spojení s přehlídkami vyspělých souborů v jarních měsících, tj. v období hledání vhodných titulů.

16. Seminář k problematice divadla pro děti a mládež

– Rakovník 3.–5. 11. 1989

17 účastníků

- Obsahové zaměření:
 - Historie a současnost divadla pro děti a mládež – lektorka Alena Urbanová
 - Dramaturgie divadla pro děti a mládež – lektorka Jarmila Černíková
- Seminář byl organizován v rámci krajské přehlídky inscenací her pro děti jako první z připravovaného cyklu. Lze konstatovat, že úvodní seminář připravovaného cyklu byl zdařilý.

III. METODICKÁ A DALŠÍ ČINNOST

17. Porada metodiků se uskutečnila v r. 1989 1x. (30. 5.)
18. V průběhu roku byly konzultovány a ideově ovlivňovány dramaturgické plány a výběr titulů. Bylo tak činěno prostřednictvím:
 - krajských akcí festivalu ZUČ, zejména při rozborových seminářích a diskusích,
 - uskutečněných vzdělávacích akcí, zejména zvlášť k tomu organizovaným dramaturgickým seminářem při Erbenově Žebráku,
 - kursu pro vedoucí dětských divadelních kolektivů,
 - osobním jednáním metodika a profesionálních spolupracovníků s režiséry DS,
 - aktivu amatérských divadelníků na JH.
19. Byla vyvíjena metodická činnost v zájmu zvýšení počtu kvalitních souborů hrajících pro děti a mládež:
 - zajištěna odborná pomoc DS Malé divadlo MěKS Kolín, DS Tyl MěKS Rakovník, DS Tyl SKP Kutná Hora, DS Gymnázia Mnichovo Hradiště, DS KZ MNV Dolní Kralovice, DS Specifik DK ROH Spolana Neratovice;
 - na tuto oblast byla přednostně zaměřena ediční činnost;
 - na základě vytvořených podmínek realizována pravidelná konfrontace výsledků práce prostřednictvím samostatné přehlídky v Rakovníku;
 - realizován úvodní seminář připravovaného cyklu seminářů pro oblast divadla pro děti a mládež;
 - prosazení umožnění konfrontace a zrovnoprávnění souborů hrajících pro děti i na dalších přehlídkách mimo přehlídku inscenací her pro děti a mládež;
 - prostřednictvím publikační činnosti metodika;
 - osobním metodickým působením na metodiky OKS a soubory.
20. Průběžně byla zajišťována spolupráce s krajsky sledovanými soubory a vedena evidence jejich repertoáru. Byla jim zabezpečena odborná pomoc na inscenacích:
 - Mladá Boleslav – G. Figueiredo – Liška a hrozny
 - S. Grochowiak – Jitřní úzkost
 - Kolín – V. Tomšovský – Jak se čerti ženili
 - Bystřice u Ben. – L. Němec – Tenkrát v Mykénách
 - Rakovník – V. Páral, E. Schorm – Profesionální žena

Dolní Kralovice – G. B. Shaw – Čokoládový hrdina

– J. Drda – Hrátky s čertem

Mnichovo Hradiště – A. Jirásek – Lucerna

– W. Shakespeare – Veselé paničky Windsorské

DDS Mnichovo Hradiště – J. Radičkov – Železný kluk

DDS Slapy – M. Mašatová – Modré království

Gymnázium Mnichovo Hradiště – V. K. Klicpera – Veselohra na mostě

Kutná Hora – V. Čtvrtek – Malá zlá kouzelnice

Neratovice – A. Jirásek, Z. Bláha – Maryla

21. Přehled profesionální pomoci zajišťované v r. 1989 ze strany SKKS:

Jarmila Černíková

(dramaturgie, metodické vedení režiséra) – Kolín, Dolní Kralovice, Mladá Boleslav,

Bystřice u Ben., DDS Mnichovo Hradiště, Gymnázium Mn. Hradiště, Neratovice

(odborné konzultace) – Rakovník

(dramaturgie a režijní spolupráce) – Mnichovo Hradiště

Lea Janečková

(choreografická a režijní spolupráce) – Mladá Boleslav

Soňa Pavelková

(dramaturgická a metodická pomoc) – DDS Slapy

Petr Janiš

(dramaturgická a vedení režiséra) – Kutná Hora

Milan Schejbal

(režie) – Rakovník

Byly využívány i další jednorázové formy pomoci členy krajské odborné poroty v rámci výběrů představení pro krajské přehlídky, ale i mimo ně.

Přehled profesionální pomoci zajišťované v r. 1989 ze strany zřizovatelů a OKS:

J. P. Schmidt – režijní spolupráce – Libice n. C.

J. Hromada – režijní spolupráce – Jílové u Prahy

H. Bouček – scénografie – Rakovník

P. Janiš – dramaturgie – Kralupy n. Vlt.

M. Holas – hudba – Kralupy n. Vlt.

J. Sochovský – scénografie – Kralupy n. Vlt.

Milan a Jana Čechovi – scénografie – Mladá Boleslav

Jar. Němeček – režie – Kladno

J. Pirner – choreografie – Kralupy n. Vlt.

L. Primová – režie – Čelákovice

22. V průběhu roku byla činěna doporučení k účasti souborů na přehlídkách mimo kraj a doporučení k využití představení amatérských DS v rámci kraje:
- do nesoutěžní části Jiráskova Hronova,
 - na přehlídky v okresech Mělník, Nymburk, Mladá Boleslav,
 - na Divadelní červen v Lysé n. L.,
 - na Karlovarský Harlekýn 1989,
 - na Severočeskou přehlídku divadla pro děti a mládež.
23. Krajský poradní sbor (KPS) se sešel v r. 1989 na 6 řádných schůzkách, pracoval důsledně podle stanoveného plánu práce, který bezezbytku splnil. Až na výjimky členové KPS docházeli na schůzky a měli zájem soustavně napomáhat rozvoji amatérského divadla. KPS je skutečným poradním orgánem a pomocníkem, zejména při přípravě přehlídkových a vzdělávacích akcí. V průběhu r. 1989 pokračoval v návštěvách okresních poradních sborů s cílem podnítit rychlejší rozvoj amat. divadla v těch okresech, kde je toho především zapotřebí. Jednání KPS mají výsostně pracovní charakter. KPS je i nadále nepostradatelným pomocníkem.
24. Aktivisté – členové KPS byli v r. 1989 vysíláni a zúčastňovali se těchto ústředních akcí v oboru:
- Jiráskova Hronova (Černíková, Němec, Dědek, Strotzerová, Schejbal, Jedličková, Pokorný, Richter a Vedral)
 - Národní přehlídky ve Vysokém n. Jiz. (Vondruška, Dědek, Němec, Schejbal)
- Vedle těchto ústředních akcí se mnozí zúčastňovali všech krajských akcí, včetně FEMAD.
25. Ve spolupráci s OKS byla průběžně doplňována a vedena evidence amatérských divadelních souborů.

26. V r. 1989 byly předloženy tyto návrhy do plánu ediční činnosti SKKS:
- Z. Josková, A. Urbanová – Dramatika pro děti, IV.díl - 3x H. CH. Andersen
 - A. Gromov, J. Koenigsmark – Malý divadelní lexikon
 - M. Strotzer – Informatorium amatérských divadelních souborů ve Středočeském kraji (ke konci r. 1990)
27. Průběžně byla vedena a doplňována příruční knihovna divadelních her a odborné literatury.
28. Byla zajišťována foto a video dokumentace nejvýznamnějších inscenací amatérských divadelních souborů. Byly pořízeny záznamy 7 inscenací a pracovní záznamy vystoupení realizovaných na krajské přehlídce a krajské dílně dětského divadla. Záznamy byly využívány při vzdělávacích akcích.

STAV OBORU CELKOVĚ

V kontextu amatérské divadelní činnosti v ČR náleží Středočeský kraj a výsledky práce jeho souborů stále k nejlepším. Důkazem toho byly jednak nejlepší výsledky většiny krajských přehlídek, zvláště pak nebývale početná účast souborů na ústředních přehlídkách.

Na krajských festivalových akcích bylo v r. 1989 uvedeno celkem 61 inscenací v 76 představeních. Akcí krajského festivalu ZUČ se v r. 1989 zúčastnily soubory ze všech okresů kraje, byť v nerovnoměrném zastoupení, což je zejména důsledek různé kvality péče o oblast amatérského divadla, dětského divadla a dramatické výchovy v jednotlivých okresech.

Největší zastoupení souborů bylo z okresů Praha-západ, Mladá Boleslav, Mělník a Nymburk. Průměrná zastoupení měly okresy Benešov, Beroun, Kladno, Kutná Hora, Praha-východ. Pouze jedním souborem byly zastoupeny okresy Kolín, Příbram a Rakovník.

Nejvýznamnějších uměleckých výsledků bylo dosaženo v okresech Mělník (LDO LŠU a KD kpt. Jaroše Mělník, DS Scéna KaSS Kralupy n. Vlt.), Nymburk (Divadlo AHA! MěKS Lysá n.L., DDS ZŠ Lysá n. L.), Rakovník (DS Tyl MěKS Rakovník), Praha-západ (DDS Saturnin ZŠ Slapy) a Benešov (DS JZD SKP Bystřice u Ben.).

Celkově lze konstatovat, že v kontextu výsledků dosažených v jiných krajích, bylo v r. 1989 ve Středočeském kraji dosaženo výsledků nadprůměrných. Potvrzuje to mj. i rekordní účast pěti souborů na Jiráskově Hronově, kde měli, vedle pořadatelského kraje, Středočeši největší zastoupení. Snad největším úspěchem bylo bezkonkurenčně přijaté představení LDO LŠU a KD kpt. Jaroše z Mělníka na národní přehlídce dětských divadelních a loutkářských souborů v Kaplici, které se v podstatě stalo jakýmsi kvalitativním mezníkem v rozvoji dětského divadla, a to nejen v našem kraji. Spolu s tím lze konstatovat setrvalou vzestupnou úroveň práce dětských divadelních souborů v kraji vůbec.

K pozitivům roku 1989 lze připočíst pozvání a úspěšnou účast Divadla AHA! z Lysé n. L. na přehlídce pořádané Studentským divadlem Lomonosovy university v Moskvě ve dnech 24.–30. 3. 1989.

Naproti tomu, až na ojedinělé výjimky (DS Rakovník, Kolín), byla opětovně zaznamenána všeobecně neuspokojivá úroveň v oblasti divadla dospělých pro děti a mládež. Vedle toho opakovaně signalizovaly výsledky krajské přehlídky venkovských divadelních souborů zjevnou stagnaci rozvoje divadelních souborů pracujících v místech, která mají charakter venkovského sídla.

DOPORUČENÍ

1. Pro další rozvoj úrovně práce DS zachovat stávající soutěžní i nesoutěžní akce festivalu ZUČ, stejně tak potřebnou strukturu vzdělávacích příležitostí a s nimi všechny další dostupné prostředky metodické a odborné pomoci.
2. Preferovat činnosti, jejichž zaměření má dopad na rozvoj dětské ZUČ, respektive na činnosti, jejichž produkt je adresován dětem a mládeži.
3. Nepřipustit omezování prostředků v celé oblasti zájmových aktivit volného času, neboť náleží k nejvýznamnějším prostředkům k rozvíjení tvořivosti, morálního jednání a estetického citění. Je třeba si uvědomit, že stabilizované prostředky jsou díky inflačnímu vývoji ve skutečnosti každým rokem nižší. Je tedy naopak žádoucí tyto prostředky zmnožit na úkor těch činností a akcí, které podporují tvořivé aktivity, etické a estetické hodnoty v menší míře či je nepodporují vůbec.
4. Vytvořit podmínky pro ještě systematictější práci, vedoucí k rozvoji oblastí, které jsou na tom kvalitativně hůře, neřku-li zle. Platí to zejména o oblasti divadla pro děti a mládež, ale také pro tzv. divadla malých forem. Přínosem by bylo rovněž vytvoření „studia dramatické výchovy dětí“ i zřízení samostatných KPS pro tyto oblasti divadelní činnosti.

K tomu je však zapotřebí:

a/ zachovat existenci státní odborné péče;

b/ přerozdělit slovesné obory tak, aby jednotlivým metodikům vznikl dostatečný prostor k realizaci potřebných činností na podporu uvedených divadelních oblastí. Prozatím má na starosti ony potřebné oblasti, krom jiného, jeden metodik. Návrh k tomuto kroku byl již předložen, přičemž zohledňuje přirozené mezidruhové vazby i rovnoměrnost vytížení pracovníků.

